

МАТЕРІАЛИ ЗМІ ЯК ІНСТРУМЕНТАРІЙ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ У ВОЄННИЙ ЧАС

У статті проаналізовано вплив ЗМІ на формування громадської думки та висвітлення подій у зоні бойових дій на Сході України. Здійснено контент-аналіз випусків новин найрейтинговіших українських телеканалів, виявлено спільні та відмінні риси, на основі чого зроблено відповідні висновки. Виокремлено конкретний інструментарій інформаційної війни в матеріалах новинних телепрограм.

Ключові слова: медіа, інформаційна війна, вплив, війна.

I. Вступ

Офіційно інформаційна агресія проти України триває вже четвертий рік, проте насправді ґрунт для інформаційної війни підготовлений Росією значно раніше. Основним призначенням інформаційної війни є вразити супротивника, завдати йому потужного удару без застосування фізичної сили. І переважно за допомогою пропаганди нав'язати іншу, часто неправдиву думку. На жаль, українська медіасфера виявилась не готовою до належного інформаційного протистояння, і мас-медіа довелось самостійно обирати свій інструментарій для опору інформаційній агресії Росії.

Інформаційна війна спотворює й приглушує притаманні суспільству, соціальній групі чи іншому об'єкту цінності, орієнтири, нав'язуючи хибні пріоритети, залякує об'єкт. Інформаційно-психологічна війна націлена на порушення наявного порядку та створення хаосу, нав'язування певних типів соціальної поведінки й світосприйняття.

Захищаючи свій інформаційний простір і медіаринок, держава часто змушена вдаватися до певних обмежень в інформаційному просторі, зокрема намагається обмежити вплив іноземних ЗМІ, а іноді й внутрішніх опозиційних.

Вивченню воєнного конфлікту на Сході України приділено певну увагу з історичної, політологічної, тактичної точок зору. Провідні українські заклади вищої освіти на відповідних кафедрах вивчають окреслену тему. Так, становлять інтерес у контексті нашого дослідження, зокрема, стаття А. Антонова, В. Бзота, Є. Жиліна «Україно-російський воєнний конфлікт: сутність, передумови та зміст агресії» [1], стаття Л. Смоли «Аспекти нелінійної війни в контексті українсько-російського конфлікту на Донбасі» [17] тощо. Цю тему висвітлено в публіцистичних матеріалах журналістів, які з огляду на свою професійну діяльність можуть виступати експертами із цього кола питань (Д. Казанський [11], В. Портніков [14], Р. Хотин [19], Д. Шурхало [12] та ін.).

II. Постановка завдання та методи

Мета дослідження – показати, що матеріали ЗМІ є інструментом війни. Щоб розкрити тему нашого дослідження, ми здійснили порівняльний аналіз випусків новини українських телеканалів щодо висвітлення подій на Сході України (на прикладі випусків новини «ТСН» та «Подобиці»).

Вибір саме телевізійних каналів зумовлений такими причинами. Телебачення в Україні недопороге, тому доступне для більшості населення. До того ж, за інформацією Київського міжнародного інституту соціології, 83,5% українців вказали, що основним джерелом новин для них є саме телебачення.

Для дослідження обрано найрейтинговіші українські телеканали – «Інтер» та «1+1», зокрема, програми новин цих телеканалів – «Подобиці» та «ТСН» за період з лютого по травень 2018 р. До огляду було включено репортажі, інтерв'ю, проблемні та аналітичні матеріали, а також розгорнуті інформаційні повідомлення, озвучені ведучими. На першому етапі дослідження з усіх матеріалів було відібрані ті, що висвітлювали конфлікт на Сході нашої країни. Для аналізу цих матеріалів було відібрано такі критерії: джерела інформації, мова сюжетів – яку позицію в конфлікті займає журналіст, яку точку щодо подій він висвітлює, видимі та невидимі сторони конфлікту, невербальні характеристики. Саме ці характеристики є важливими з огляду на те, що ці елементи впливають на формування характеристики картини в глядача.

III. Результати

Виявлено, що серед загальної кількості новин таких сюжетів було 49% – 441 матеріал, з яких 188 (44% від загальної кількості матеріалів) було показано в програмі «Подобиці» і 253 (53% від загальної кількості новинних повідомлень) – у «ТСН». Це можна пояснити високим ступенем зацікавленості аудиторії, важливістю цієї теми для українців.

Новинні програми телеканалу «Інтер» були вибрані, враховуючи те, що телеканал має високий рейтинг, новини цього каналу розглянуті через непрозору ситуацію з його власниками, до того ж саме цей канал має проросійську позицію.

У ході аналізу виявлено такі закономірності. У середньому щоденний підсумковий випуск новин на телеканалі триває менше ніж годину, «Подробиці тижня» – майже дві години. Тижневий випуск має не такі стислі рамки, тому сюжети були довгими (до 11 хвилин), більше ефірного часу виділяли на інтерв'ю. Сюжети «Подробиць тижня» відрізняються від сюжетів щоденних випусків, які зазвичай тривали від 3 до 7 хвилин, такими рисами, як мінімізація закадрового тексту, залучення ширшого кола фахівців. Згідно з результатами контент-аналізу, «Подробиці» 40% свої матеріалів (188 сюжетів з 418) присвятили поточному конфлікту та висвітленню спроб його мирного врегулювання.

На телеканалі «Інтер» особливу увагу приділяли такому жанру, як інтерв'ю. Студійні інтерв'ю присутні майже в усіх переглянутих випусках. Найчастіше до розмови запрошували політиків, журналістів, політологів, економістів. Це були особи з абсолютно різними політичними поглядами. Теми розмов стосувались економіки, прав переселенців, політики, конфлікту на Донеччині та Луганщині, при цьому право голосу надано багатьом політичним партіям. Аналізували заяви впливових світових лідерів, рішення уряду, роботу Верховної Ради. Також по скайпу проводили інтерв'ю з мешканцями Росії, Великобританії, США тощо. Зазвичай це були журналісти або політологи. З російського боку – ті, що стоять в опозиції до теперішньої російської влади, тому що була ледь помітна критика Путіна та його дій.

Проте не забували журналісти та ведучі про представників теперішньої опозиції («Опозиційний блок»), Д. Фірташа та С. Львовичкіна, яких вважають власниками каналу. Важливий аспект дослідження – інтерв'ю з прихильниками «ДНР» та «ЛНР», а також з їхніми керівниками не виявлено. Дуже рідко мали місце непрямі цитати лідерів сепаратистів про хід бойових дій чи порушення перемир'я. Очевидно, такою є редакційна політика каналу чи позиція його керівництва. Також це суперечить журналістиці миру, яка закликає надавати право голосу всім сторонам конфлікту.

У сюжетах тележурналістів та підводках ведучих мали місце цитати чи посилання на слова лідера країни-агресора В. Путіна. Інколи це супроводжувалось іронією ведучого, як в одному із сюжетів, коли ведучий розповідає, що вчергове заявив Путін, і доповнює це словами: «Тим часом російські найманці давно воюють в Україні і це – ні для кого не секрет».

Журналісти та ведучі «Подробиць» часто цитували Президента України П. Порошенка, використовували його пряму мову і просто переповідали те, про що він говорив. Штаб АТО надавав офіційні дані про кількість поранених та загиблих військовослужбовців, а також про хід конфлікту.

Телеканалу «Інтер» вдалось створити широке коло інформаторів, які проживають на непідконтрольній Україні території. Майже щодня в ефірі в телефонному режимі журналісти спілкувались із жителями Луганської та Донецької областей, що проживають на підконтрольній сепаратистам території, тому глядачі «Інтера» лише таким чином мали змогу почути коментарі людей, які проживають по ту лінію фронту. Цю рубрику за такими індикаторами, як надання голосу простим людям, концентрація на невидимих наслідках конфлікту, мова, що уникає надмірної емоційності, можна характеризувати як яскравий приклад журналістики миру. Коментарі кожного героя цієї рубрики тривали від 20 секунд до 2 хвилин. Люди описували свій побут, ситуацію та настрої в містах, поведінку сепаратистів і їх ватажків, ситуацію із зарплатами та продовольством. Також розповідали про бої та страждання простих людей, які просто живуть у себе вдома, під обстрілами та в окупації. Очевидно, що всі ці інформатори не є прихильниками «ДНР», але така рубрика є спробою дізнатися, як живуть звичайні люди «по той бік».

Було багато аналітичних сюжетів, де журналісти намагались нейтрально розповісти про ситуацію та реакції на це міжнародної спільноти. У цих матеріалах присутні коментарі іноземних політиків.

Україну та керівництво нашої держави описують як країну-жертву, що має оборонятись від агресора. Хоч і лунає певна критика українських чиновників, проте за межі цього журналісти не виходять. Після виводу військ з Дебальцево до студії неодноразово запрошували керівництво АТО, були спроби розібратись, чи це поразка України. Проте ці сюжети були доволі нейтральними, без прямих звинувачень. Можна підсумувати, що критика керівництва України не стосується проведення антитерористичної операції.

Щодо українських військових використовуються позитивно забарвлені епітети: «влучна українська артилерія», «мужні воїни». Позицію військових аргументують обороною рідної землі.

Було багато нейтральних сюжетів, особливо аналітичних, де журналісти пробували нейтрально розповісти про ситуацію та реакції на це міжнародної спільноти. Це вдалось іноземним спецкорам. Тим репортерам, які безпосередньо перебували в зоні конфлікту і висвітлювали бойові дії, не вдалось уникати емоційно забарвлених слів. Більше сюжетів описували наслідки конфлікту, а не їх причини. Часто в кадрі глядачі мали змогу побачити зруйновані снарядами будівлі чи поранених бійців, рідше описували «невидимі наслідки», такі як руйнування культури, інфраструктури. Проте це теж мало місце в багатьох сюжетах.

Невербальні характеристики. Можна було спостерігати такі відеометафори, як палаючий фон у студії (індикатор журналістики війни) і ведучого, що стоїть на цьому фоні. У сюжетах журналісти намагались уникати показу насильства, дуже рідко можна було побачити загиблих.

Військові кореспонденти, які безпосередньо висвітлювати хід бойових дій, більше розповідали про поточні. Мало журналістів розглядали у своїх сюжетах і причини, і наслідки конфлікту. Так виявляється індикатор «тут і зараз», який визначено як найсильніший індикатор журналістики війни у «Подобицях».

У підсумку, матеріалів, які можна віднести до журналістики миру, у програмі «Подобиці» виявилось 32% від загальної кількості сюжетів та репортажів із зони військових дій; 39% сюжетів обрамлені як журналістика війни. Нейтральними виявилися 29%. Отже, гіпотеза стосовно новин цього телеканалу підтвердилася. Можна підсумувати, що в репортажах журналістів «Подобиць» спостерігались такі важливі аспекти журналістики миру, як конструктивне уявлення про конфлікт як сукупність проблем, що може бути розв'язана (орієнтація на вирішення); орієнтація на людей, а не на еліти.

Те, що кількість сюжетів, поданих у фреймі війни, переважає, аргументовано таким твердженням. Варто зрозуміти, що в умовах наступу ворога ступінь залучення України в конфлікт за класифікацією найвищий. Тому про якесь ліберальне ставлення до ворога не може бути й мови. Загалом журналістам «Подобиць» вдавалось, якщо не дотримуватись моделі журналістики миру у більшості сюжетів, то хоча б не нагнітати ситуацію.

«ТСН» та «ТСН Тиждень». Новинні програми «ТСН» та «ТСН тиждень» мають досить високі рейтинги. Згідно з результатами дослідження, «ТСН» і «ТСН тиждень» 51% своїх матеріалів (253 сюжети з 482) присвятили поточному конфлікту та висвітленню спроб його мирного врегулювання. Однією з головних характеристик журналістики миру та журналістики війни є джерела журналістів. Джерелами новин були політики, військові начальники, правозахисники, політологи, люди з різних професій залежно від теми сюжету. Найчастіше героями сюжетів із зони АТО ставали звичайні бійці та місцеві мешканці, інколи – військові керівники, представники штабу. Журналісти шукали цікаві історії, цікавих героїв серед військових, медиків, волонтерів. Спостерігався інтерес до висловлень ключових міжнародних політичних гравців.

Представникам ворожих організацій «ДНР» та «ЛНР» слова не надавали. У сюжетах тележурналістів набагато рідше, ніж на «Інтері», мали місце непрямі цитати лідера країни-агресора В. Путіна (озвучували ведучі та журналісти).

Крім того, до розмови в студії часто запрошували іноземних журналістів та політологів. Звичай ці люди мали повну можливість висловити свою думку. В одному з ефірів, під час розмови Алли Мазур з німецькою журналісткою Сабіне Адлер та ведучим російського опозиційного телеканалу «Дождь» Тихоном Дзядко на питання ведучої щодо того, що робити далі, якщо бойовики за підтримки Кремля не будуть дотримуватись мирних домовленостей, російський журналіст висловився про можливий зрив домовленостей, а також додав: «Не варто заперечувати, що люди в Донецьку гинуть і під українськими снарядами». Отже, в ефірі телеканалу звучали різні думки, ведучі вислуховували опонентів, що дуже похвально.

Журналісти ретельно добирали героїв сюжетів. Як приклади мужності наводили історії бійців, що побували в полоні, медиків, що рятують чужі життя, ризикуючи власним; місцевих мешканців, що постраждали від цієї війни.

Видимі/невидимі наслідки конфлікту. У всіх випусках «ТСН» в обраний період можна було спостерігати видимі наслідки конфлікту. В кадрі присутні зруйновані будинки, лікарні, згорілі, «швидкі».

Якщо порівняти з контентом телеканалу «Інтер», то можна зрозуміти, що там, де журналісти «Інтера» уникали показів наслідків насилля, журналісти «ТСН» завжди робили на цьому акцент.

Характеристика противників. Щодо противника використовується такий вислів, як «російсько-терористичні війська», «бойовики», «терористи», «окупанти». Переважає зображення так званих «ЛНР» та «ДНР» як терористичних угруповань, повністю залежних і керованих Росією. Журналісти свідомо уникають назв «ДНР» та «ЛНР». Також лунають такі характеристики, як «безжалюї», «не жаліють нікого». Водночас відбувалась маргіналізація противників.

Росія чітко описана як країна-агресор, яка надсилає своїх військових для розпалювання війни в Україні. Також у словесній формі наводили докази участі росіян («так влучно можуть стріляти лише офіцери російської армії», «...по бійцях гатять росіяни»).

Український військових характеризують як рятівників від агресора, воїнів, що знаходять у собі сили боротись проти окупанта. Використовують такі визначення, як: «смільвіці», «визволителі».

Журналістика миру в сюжетах «ТСН». Журналістам вдавалось створювати сюжети, які можна віднести до журналістики миру. Таких повідомлень було 41 з 253 проаналізованих. У центрі цих подій – переселенці, діти, військові-митці. Мова таких сюжетів виважена, що за трьома індикаторами відповідає журналістиці миру. Інколи журналісти, можливо, несвідомо, закликали до помсти, щоб зупинити «їх». Часто обговорювали таке поняття, як «війна заради миру».

IV. Висновки

Сьогодні, коли негативний вплив інформаційної пропаганди іноземних та вітчизняних ЗМІ посилюється, правова обізнаність, об'єднання українського суспільства навколо ідеї української державності вкрай необхідні.

Перед Україною стоїть завдання об'єднання багатоетнічного українського суспільства в єдину політичну націю з високим рівнем національної свідомості. Оскільки інформаційна діяльність засобів масової інформації буде й надалі незмінно посилюватися, впливати на всі сфери життєдіяльності суспільства та держави, важливо, щоб ця діяльність відповідала українським національним інтересам, сприяла утвердженню незалежної української держави.

Список використаної літератури

1. Антонов А. В., Бзот В. Б., Жилін Є. І. Україно-російський воєнний конфлікт: сутність, передумови та зміст агресії / Харків. ун-т повітряних сил ім. І. Кожедуба, науковий центр Повітряних Сил. URL: <https://informnapalm.org/wp-content/uploads/2014/11/Voyenni-konflikty-novogo-typu-4GW>. – CHastyna-I.pdf (дата звернення: 04.05.2018).
2. Бурдые П. Социальное пространство и символическая власть. *Thesis*. 1993. № 2. С. 27–28.
3. Глобалізація і безпеки розвитку : монографія / О. Г. Білорус, Д. Г. Лук'яненко та ін.; керівник авт. колективу і наук. ред. О. Г. Білорус. Київ : КНЕУ, 2001. 733 с.
4. Гуріна Н. Інформаційне протиборство – один з головних напрямків політики сучасних міжнародних відносин. URL: http://www.experts.in.ua/baza/analitic/index.php?ELEMENT_ID=13657 (дата звернення: 04.05.2018).
5. Діка О. Інформаційна війна. Сучасні тенденції веб-комунікації. URL: <http://webstyletalk.net/node/97> (дата звернення: 04.05.2018).
6. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 р. Протокол ратифіковано із заявою Указом Президії Верховної Рад УРСР від 18 серпня 1989 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_199 (дата звернення: 04.05.2018).
7. Дуцик Д. Р. «Мова ворожнечі» в дискурсі українських медіа. *Сучасні суспільні проблеми у вимірі соціології управління. Серія «Соціологія»* : зб. наук. пр. Дон. держ. ун-ту упр. / гол. ред. О. С. Поважний та ін. Донецьк : Вид-во Дон ДУУ, 2012. Т. XIII. Вип. 217. С. 112–118.
8. Женевська Конвенція про поводження з військовополоненими від 12 серпня 1949 р. Конвенцію ратифіковано із застереженнями Указом ПВР УРСР від 03 липня 1954 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_153 (дата звернення: 04.05.2018)
9. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації : посібник рекомендацій для працівників ЗМІ. Київ : Компанія ВАІТЕ, 2016. 118 с.
10. Засурский И. И. Масс-медиа второй республики. Москва : Изд-во МГУ, 1999. 204 с.
11. Ибраева Г. Региональные конфликты и средства массовой информации, 2004. URL: <http://psyfactor.org/lib/infowar3.htm> (дата обращения: 04.05.2018).
12. Казанський Д. П'ята війна. *Український тиждень*. 2014. № 30 (350). С. 26–27.
13. Ковалів Ю. І. Газетна качка. *Літературознавча енциклопедія*. Київ : Академія, 2007. Т. 1. С. 209.
14. Некляев С. СМИ как субъекты информационно-психологической безопасности. *Медиа-альманах*. Москва, 2003. С. 25–27.
15. Огієнко І. І. «Качка» часописна. *Етимологічно-семантичний словник української мови*. Вінніпег : Волинь, 1982. С. 203.
16. Посібник з верифікації. URL: http://verificationhandbook.com/downloads/verification.handbook_ua.pdf (дата звернення: 04.05.2018).
17. Порфимович О. Л. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Конфліктологія» для студентів спеціальності «Журналістика». Київ : СПД Цимбаленко Є. С., 2008. 118 с.
18. Почепцов Г. Г. Психологические войны. Москва ; Киев : Рефл-бук, 2000. 230 с.
19. СМИ: предотвращение конфликтов и постконфликтное восстановление. Цифровая библиотека Коммуникация и Информация / Барри Джеймс, Ирада Гусейнова; Организация Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры. 2006. URL: <http://www.unesco.kz> (дата обращения: 04.05.2018).

References

1. Antonov, A., Bzot, V., Zhylin, Ye. (2014). Ukrainian-Russian military conflict: the essence, preconditions and the content of aggression. Retrieved from: <https://informnapalm.org/wp-content/uploads/2014/11/Voyenni-konflikty-novogo-typu-4GW>. – CHastyna-I.pdf. (in Ukrainian).
2. Burde, P. (1993). Social space and symbolic power. *Thesis*, 2, 27–28. (in Russian).
3. Bilorus, O. (2001). Globalization and development security. Kiev. (in Ukrainian).
4. Hurina, N. (2012). Informatsiine protyborstvo – odyin z holovnykh napriamkiv polityky suchasnykh mizhnarodnykh vidnosyn. Retrieved from: http://www.experts.in.ua/baza/analitic/index.php?ELEMENT_ID=13657. (in Ukrainian).
5. Dika, O. (2012). Information warfare. Modern Web Communication Trends. Retrieved from: <http://webstyletalk.net/node/97>. (in Ukrainian).
6. Additional Protocol to the Geneva Conventions of 12 August 1949 concerning the Protection of Victims of International Armed Conflict (Protokol I). Retrieved from: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_199. (in Ukrainian).

7. Dutsyk, D. (2012). "The language of hostility" in the discourse of the Ukrainian media. *Modern social problems in the measurement of sociology of management. Series "Sociology"*, 217, 112–118. (in Ukrainian).
8. The Geneva Convention relative to the Treatment of Prisoners of War of 12 August 1949 ratified the Convention with reservations. Retrieved from: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_153. (in Ukrainian).
9. Journalism in Conflict: Best Practices and Recommendations: Guidebook for Media Workers. Kiev. (2016). (in Ukrainian).
10. Zasurskyi, Y. (1999). Mass media of the second republic. Moscow. (in Russian).
11. Ybraeva, H., (2004). Regional hot money and mass media. Retrieved from <http://psyfactor.org/lib/infowar3.htm>. (in Russian)
12. Kazanskyi, D.? (2014). Fifth War. *Ukrainian week*, 30, 350, 26–27. (in Ukrainian).
13. Kovaliv, Yu. (2007). Newspaper Duck. *Literary Encyclopedia*. (in Ukrainian).
14. Nekliaev, S. (2003). Mass media as subjects of informational and psychological safety. *Media almanac*, 1, 25–27. (in Russian).
15. Ohiienko, I. (1982). Duck is a magazine. *The etymologically-semantic dictionary of the Ukrainian language*. Winnipeg. (in Ukrainian).
16. Verification Guide (2016). Retrieved from: https://verificationhandbook.com/book_ua/ (in Ukrainian).
17. Porfimovych, O. (2008). Educational and methodological complex from the discipline "Conflictology" for students of the specialty "Journalism". Kiev. (in Ukrainian).
18. Pocheptsov, G. (2000). Psychological Warfare. (in Russian).
19. Media: Conflict Prevention and Post-Conflict Recovery. Digital Library Communication and Information (2006). Retrieved from: <http://www.unesco.kz>. (in Russian).

Стаття надійшла до редакції 24.05.2018.

Кица М. О., Мудра І. Н. Материалы СМИ как инструментарий информационной войны

В статье проанализировано влияние СМИ на формирование общественного мнения и освещение событий в зоне боевых действий на Востоке Украины. Осуществлен контент-анализ выпусков новостей рейтинговых украинских телеканалов, выявлены общие и отличительные черты, на основе чего сделаны соответствующие выводы. Выделен конкретный инструментарий информационной войны в материалах новостных телепрограмм.

Ключевые слова: медиа, информационная война, влияние, война.

Kitsa M., Mudra I. Mass Media as a Tool for Information Warfare in Wartime

Research methodology. according to the aim of the research, the method of analysis of TV news programs «TSN», «TSN Week», «Details», «Details of the Week» was used. The survey included reports, interviews, problem and analytical materials, as well as detailed information messages, which outlined the topic of the East of Ukraine. Selected journalistic materials were analyzed for the presence of information warfare tools.

Results. On TV channel «Inter» most often to the conversation were invited politicians, journalists, political scientists, economists. These are people with completely different political views. The topics of the conversation concerned on economics, migrants' rights, politics, conflict in the Donetsk region and Lugansk region. In the plots of TV journalists and lanes of the leaders there was a quote or reference to the words of the leader of the aggressor country. Analytical, problematic subjects or reports from the ATO zone in one way or another are associated with the conflict with Russia's actions. The journalists of «Podrobnosti» took Russia into a role of one of the sides of the conflict. Russia is described as an aggressor country. Enemy fighters are called «militants», «terrorists», rarely – separatists, they are not defined as serious political-military movements, but rather as alien mercenaries. In addition, they are described as completely dependent on the power of Russian Federation.

In the news programs «TSN» and «TSN week» representatives of the hostile organizations «DNR» and «LNR» words were not provided. In plots of TV journalists there were indirect citations of the leader of the country-aggressor V. Putin. Different thoughts sounded on the live steaming of the TV channel, the opinion leaders listened to the opponents. The journalists carefully picked up story heroes. As examples of courage, TV channels demonstrated the history of prisoners of warfare, doctors who save others' lives, risking their own; local residents who suffered from this war.

Novelty. For the first time, the most popular news program was analyzed for the subject of information warfare

Practical significance. Research results can be used to teach journalists how to withstand information warfare.

Key words: media, information war, influence, war.